

For Retten til Mat

Internasjonal menneskerettighetsorganisasjon for retten til å brødfø seg selv

Oslo, den 26.02.16

Innspill fra FIAN Norge til MR-rådets 31.sesjon

FIAN er en internasjonal menneskerettighetsorganisasjon som jobber for retten til mat og ernæring. FIAN Norge er med i NGO Forum for menneskerettigheter, og stiller oss bak brevet som kom fra NGO Forum tidligere denne uken. Vi ønsker spesielt å rose UD for å fokusere på MR-forkjempere for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter i sitt resolusjonsforslag.

Et tankekors

Da tidligere medlem av FNs arbeidsgruppe for næringsliv og menneskerettigheter, Puvan J Selvanathan, gikk av i desember 2015, offentliggjorde han sitt [resignasjonsbrev](#) hvor han peker på flere utfordringer i arbeidet med å ansvarliggjøre næringslivet gjennom frivillige retningslinjer. FIAN Norge mener brevet er et tankekors som gir grunn til å vurdere flere innfallsvinkler i arbeidet med å ansvarliggjøre selskaper for brudd på menneskerettighetene.

Teori og praksis

FIAN Norge roser den norske delegasjonen for å ha vist internasjonalt lederskap i utviklingen av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. Både nasjonale og transnasjonale selskaper kan i prinsippet reguleres juridisk med nasjonale lover, og dette kan fungere for mange norske selskaper, gitt gode systemer for rapportering og oppfølging.

FIAN Norge jobber tett med andre FIAN-seksjoner i sør, og samarbeider med en rekke internasjonale NGOer og sivilsamfunnsorganisasjoner. Vi mener det viktig å peke på de enorme forskjellene mellom næringslivet i Norge og store deler av næringslivet i mange av landene vi jobber i. Listen over grove rettighetsbrudd begått av transnasjonale selskaper er lang, og vi møter arbeidsgivere med et helt annet menneskesyn enn det vi tar for gitt i Norge. Trusler, vold og total ødeleggelse av folks livsgrunnlag er bare noen få av de rettighetsbruddene vi kan vise til. Det blir dermed langt fra teori til praksis når det kommer til hvordan frivillige retningslinjer kan fungere globalt for å gi disse menneskene matsikkerhet og et verdig liv.

En tydelig stemme

Norge har tidligere vist til at man ikke støtter det pågående arbeidet til den mellomstatlige arbeidsgruppen som jobber med å utarbeide en traktat for transnasjonale og andre selskaper. FIAN mener Norge må ha en tydelig og modig stemme når det kommer til menneskerettighetenes stilling, og mener at Norge fremstår som lite tydelig når man på den ene siden i en årrekke har tatt lederskap i arbeidet med å få på plass retningslinjer for å ansvarliggjøre selskaper gjennom utviklingen av FNs veiledende prinsipper; på den annen side, ikke ønsker å delta i traktatprosessen, som har som mål å sørge for effektive tiltak for ansvarliggjøring av de samme selskapene.

Traktatprosessen viser til det store gapet mellom staters intensjoner og det som faktisk skjer på bakken. For mennesker som får sine rettigheter brutt av transnasjonale selskaper, er den reelle klage- og kompensasjonsmuligheten ikke-eksisterende, og i følge norske og internasjonale sivilsamfunnsorganisasjoner, under stadig større press. FIAN Norge mener at traktatprosessen allerede har bidratt med svært mange konstruktive og solide innspill til debatten om ansvarliggjøring, og at den vil bidra til å styrke implementeringen og utviklingen av de frivillige retningslinjene.

Vi håper at Norge vil fortsette å være et foregangsland, og bidra til at den svake parten blir hørt i møtet med "big business". Vi har full forståelse for kapasitetsutfordringer, men håper likevel at Norge vil:

1. prioritere å delta på møtet 11. mars, hvor den mellomstatlige arbeidsgruppen legger frem sin rapport.
2. vurderer å følge traktatprosessen tettere og bidra med konstruktive innspill til den mellomstatlige arbeidsgruppen.

FIAN Norge takker for muligheten til å komme med innspill, og benytter samtidig anledningen til å anbefale side-eventet "[No right to food and nutrition without women's rights](#)" på kvinnedagen, ledet av FIAN International.

mvh Lovise Ribe

Daglig leder, FIAN Norge